

Tízparancsolat

Lekció: 1Kor. 6.9-20

Textus: 2Móz. 20.14

2007. október 28.

Gazdagrét

Dicsőítsétek Istent testetekben! (Ne paráználkodj! 3)

Korábban a házasságtörés kérdéseit jártuk körül a hetedik parancsolat alapján, hiszen abban a teremtő és megváltó Isten elsősorban a házasság szentségét védi. A „*Ne paráználkodj!*” elsődleges jelentése, hogy se a magad, se más házassági szövetségét ne rontsd meg azáltal, hogy egy harmadik fél belekerül abba. A parancsolat azonban ennél tágabb jelentéssel is bír. A Biblián végigvonul az a gondolat, hogy Isten előtt felelősek vagyunk azért, amit a testünkkel teszünk, beleértve a szexuális jellegű tetteinket. A „paráznaság” kifejezés kiterjed arra a szexuális viselkedésre, tevékenységre, amely nem a teremtő és szabadító Isten rendje szerint való. Újra hangsúlyozom, hogy ne felejsük el, a tízparancsolatban Isten az ő szövetséges népét szólítja meg. Azokat hívja, akiket ő szabadított ki a halálból, a pusztulásból, a jövőtlenségből, mindabból, amit Egyiptom jelentett a rabszolganépnek. Miután megváltotta őket, szövetségre lépett velük, ami azt foglalta magába, hogy Isten népe minden nép számára bemutassa az Urat azáltal, hogy életét Istenhez igazítja. Isten ezért adta nekik a Tízparancsolatot, ami ugyanakkor kijelöli a megelégedett, áldott élet határait. Ebben az összefüggésben mondja: „*Ne paráználkodj!*” A parancsolat mai üzenetét Pál apostol előbb olvasott szavai alapján fejtem ki.

I. Egy szex-központú világ

Egy szex-központú világban hatalmas erők feszülnek ellen Isten azon elgondolásának, amelyet a nemiségnek szánt. Hasonló helyzettel találta szemben magát az apostol Korintusban. Korintus a Római Birodalom egyik jelentős metropolisza volt ebben az időben. Fontos kereskedelmi város mind a szárazföldi, mind a tengeri utak tekintetében. A kontinentális Görögországot a Peloponnézosi félszigettel összekötő keskeny földnyelven fekszik, ebből fakadt stratégiai szerepe. A földnyelvet akkoriban még nem szelte át egy csatorna, amely az Égei tengerről Itália felé hajózókat egy hosszú és akkoriban veszélyesnek számító úttól kíméli meg. A hajók többsége azonban akkoriban sem kerülte meg a félszigetet. A kisebbeket görgökön húzták át a földnyelv egyik oldaláról a másikra, míg a nagyobbaknak rendszerint a rakományát hordták át az egyik kikötőből egy, a másik kikötőben várakozó hajóra. Mindez alkalmanként több napot is igénybe vett. A tengerészeknek valamivel el kellett ütniük az idejüket.

Ebben a sokszínű, multikulturális, kozmopolita városban magasodott - többek között - a görög Aphrodité, a szerelem és szépség istennőjének temploma. Ezen a helyen 1000 kultikus prostituált teljesített szolgálatot, akik esténként ellepték a város utcáit. A szerelem, a termékenység és így az élet istennőjének imádása egybeesett a templomi prostitúcióval, azaz a kultuszi prostituáltak szolgáltatásainak igénybevételével. Aphrodité imádása, a sexualitás istenítése és dicsőítése át- meg átjárta a gazdag és hatalmas kereskedőváros mindennapi életét. Ez a magyarázata annak, hogy Korintus messze földön híres volt erkölcstelenségéről.

Korintusban tehát Aphrodité képe, szellemisége mindent belengett. Sokan őt imádták - a testükben. A bálvány tisztelete a szexuális erkölcstelenségbe, az élvezetek hajszolásába való bemenés volt. A mai helyzet nem annyira más, mint először gondolnánk. A szerelem, a szépség, a szex istennője ma is jelen van, mindenhol. Vizuálisan ejt meg és tart fogva (másképpen a férfiakat, és másképpen a nőket, de mindkét nem tagjai hatalmába kerülnek). Bárhová nézel, visszatekint rád. Reklámban, újságban, televízióban. Át- meg átjárja

mindennapi életünket. Mindeközben szövetkezett pénz-istenséggel, és egymást támogatva keresnek egyre hatalmasabb befolyást. Hatalmas ipart működtetnek: ezért a nyílt és gyakran torz megjelenítése a szexnek a TV-ben, az interneten. Nincs korlát, mert nézettséget, és így pénzt szállít. Közben pedig drasztikusan formál át bennünket, fogyasztókat, és tesz bennünket hódolóivá. Hogyan imádjuk, hogyan szolgáljuk ezt a bálványt, ezt a szellemiséget? Nem úgy, hogy képe előtt hajlongunk. Amint az élő Isten imádása nem rituálék sorozata, hanem szava meghallása és engedelmisség, hasonlóképpen Aphrodité modernkori imádása nem más, mint sugalmi megfogadása, értékeinek átvétele, és akaratának megcselekvése, vagyis ugyanaz a paráznaság, amit pogányok, de keresztyének is elkövettek akkor és elkövetnek ma is. Ahogy egy teológus írja: *"Nem a bálvány áll a bálványimádás szívében. A cselekedetek kötnek össze a hamis istenekkel."* (John White).

Azok, akik Pál igehirdetése nyomán Jézus Krisztus követőivé lettek Korintusban, hozzánk, Krisztus mai követőiehez hasonló körülmények között éltek: egy szex-központú, zsúfolt, örökké mozgó városban. Ők, ugyanúgy, mint mi, nem lettek azonnal szabadok korábbi életük minden kísértésétől, és megtérésükkel nem repítették el egy másik világba. Pál leveléből kiderül, hogy milyen nehéz volt ebben a helyzetben életüket Isten törvényéhez igazítani, illetve milyen könnyen megcsalattak, és átadták magukat, testüket a paráznaságnak, amely nem meglepődöttségre, nem életre, hanem fájdalomra és pusztulásba vezet.

Még mielőtt közelebről megvizsgálánk az apostol mondanivalóját, szükségesnek tartom újra hangsúlyozni: a szexre úgy tekintünk, mi, keresztyének, mint Isten csodálatos ajándékára. Hisszük, hogy az Istentől rendelt helyén, férfi és nő házasságában, az egységnek, az örömmek, az élvezetnek forrása, ami nem kizárólag az utódok nemzése miatt adatott. Ugyanakkor azt is hisszük, hogy a szex nem az élet középpontja, hogy nélküle is lehet értékes és tartalmas életet élni. Továbbá azt is látjuk és elismerjük, hogy a nem helyénvaló szex mennyi fájdalom, szégyen és nyomorúság forrása lett szex-központú világunkban. Szex-bálvány kielégíthetetlen éhségét táplálja és előtte áldoz a mai ember: összetört életekkel; újabb és újabb, egyre durvább stimulus után kiáltó kielégíthetlenséggel; szexuálisan aktív tizenéves tömegével; válásokkal, magányos gyerekekkel, abortált magzatok tömegével... Leplezzük hát le, hogyan csal meg bennünket ez a bálvány, mit súg és mire hív a mindennapi életben! Valamint erősödjünk meg Isten – a mai világban nagyon idegen és ezért rég elavultnak tűnő! – igazságában, hogy mind saját, mind gyermekeink, mind hozzátartozóink életére Isten szándéka szerinti hatással legyünk!

II. A testünk arra van, hogy Istent dicsőítsük vele

A korintusi keresztyének feltehetően úgy gondolkodtak, hogy az, amit a testükkel tesznek, nem befolyásolja az Úrral való kapcsolatukat. Talán szállóigévé lett körükben, amit Pál idéz: *mindent szabad nekem. Elvégre Jézus Krisztus szabadságra hívott el, nem rabságra. Elvégre örömet akar adni, és nem megszorítani. Elvégre az Úrral való kapcsolat lelki, és nem testi. Miért kellene a dolgokat összekeverni?! Nem úgy vagyunk ezzel is, mint a hasunkkal: "Az eledel a gyomorért van, a gyomor meg az eledelért, de Isten ezt is, amazz is meg fogja semmisíteni"?* Ha úgyis semmivé lesz az eledel is, a gyomor is, miért kellene ezzel foglalkoznunk? Ha úgyis semmivé lesz a testünk, miért kellene a szexből olyan nagy ügyet csinálni? A lényeg a lélek, a lelkünkben vagyunk kapcsolatban a feltámadott Jézussal. Miért kellene összekeverni azt, ami nem tartozik össze? Miért ne szerethetném és szolgálhatnám az Urat úgy, hogy túllépek a szabadságomat korlátozni kívánó, idejétmúlt szexuális erkölcsökön? Miért kellene gyermekeimet a mai kor értékeivel szemben nevelnem ezen a területen? Valóban köze van ehhez az Úrral való hitnek? Ki szólhat bele ebbe, és ki ítélné meg ez alapján a hitemet?

A lélek és a test szétválasztásának gondolata, amiből a szabadosság táplálkozik, meghatározóan jelen volt a korintusi gyülekezetben, és él ma is. Sokan vannak, akik nem hiszik, hogy istenkeresésük nemcsak filozófiai vagy lelki, de testi, erkölcsi kérdés is. Mit ír a testet megvető, ugyanakkor lelkiekben felfuvalkodó keresztényeknek Pál?

Üzenetének summája az, hogy *testünkben dicsőítsük az Istent*. Egészen új és megbotránkoztató kijelentés azok számára, akik megvetik a testet. De Pál szerint a test nem közömbös a Teremtőnek, sőt, óriási értékkel bír. Öt gondolattal cáfolja azokat, akik szerint a testnek, és így a szexnek, nincs sok köze a hithez, miközben elérkezik a fenti felszólításhoz.

Az Úr a testért van. Pál az Úrról beszél, aki nem más, mint a testté lett Ige, Jézus Krisztus. Ha Isten emberi testet öltött, senki nem gondolhatja, hogy őt csak a "lelkiek" érdeklik. Ha Isten hozzánk vezető útjainak a végállomása a test, akkor neki célja van a testünkkel is. *Isten feltámasztotta az Urat, és hatalmával minket is fel fog támasztani.* Pál levele vége felé keményen érvel a testet megvető korintusiaknak a feltámadás valóságáról. A Krisztusban való élet azt jelenti, hogy vele együtt testben támadunk majd fel. *"Nem tudjátok, hogy a ti testetek a Krisztus tagja?"* - folytatja Pál. Azaz nemcsak az az értéke, hogy Isten is emberré lett (múlt), hogy mi vele együtt feltámadunk (jövő), hanem az, hogy a jelenben is, ezzel a csodálatos és törekeny, szép vagy kevésbé szép, erőtől duzzadó vagy betegség által megterhelt testtel tartozunk hozzá. A Krisztus testrésze vagyunk, ír Pál a titokról. *"Vagy nem tudjátok, hogy testetek, amit Istentől kaptatok, a bennetek levő Szentlélek temploma, és ezért nem a magatokéi vagytok?"* - fejt ki az apostol még jobban a nagy titkot. Nemcsak jelképesen Krisztus tagja a testünk, hanem egészen valóságosan is: a Szentlélek, a Krisztus Lelke lakozik benne. *"Mert áron vétettetek meg..."* - emlékeztet Pál mindenkit az Úr Jézus Krisztus (testben való) kereszthalálára, amely áldozattal testestül-lelkestül megváltott bennünket magának.

Az Istennek való engedelmesség, az istentisztelet nem lelki, hanem egész lényünket igénybevevő dolog. Ezért mondja az apostol, hogy dicsőítsétek Istent testetekben. Más helyen pedig így ír: *"...okos istentiszteletként szánjátok oda testeteket élő és szent áldozatul, amely tetszik az Istennek."* (Róm.12.1), valamint: *"Tagjaitokat is adjátok át az igazság fegyvereiként az Istennek."* (Róm.6.13). Amit a testünkkel kezdünk, az része az Istennel való kapcsolatnak. Pál arra hívja a korintusiakat, és bennünket is, hogy testünkkel is dicsőítsük az Urat.

III. Kerüljük a paráznaságot!

Az olvasott részből nyilvánvalóvá válik, hogy a korintusi gyülekezet bizonyos tagjai prostituáltak voltak együtt. Az apostol ezt paráznaságnak nevezi, és az előbbieket fényében arra hívja őket, hogy kerüljék, ill. meneküljenek ez elől a bűn elől. Meglepő, hogy visszautal Mózes első könyvére, ahol azt olvassuk, hogy a férfi elhagyja apját és anyját, ragaszkodik feleségéhez, és lesznek ketten egy testté. Pál azt írja, hogy a jelen paráznaság esetében sem csak annyi történik, hogy egy test találkozik egy másik testtel egy rövid időre, azután pedig minden halad tovább változatlanul. *"Vagy nem tudjátok, hogy aki parázna nővel egyesül, egy testté lesz vele?"* Ne vezessen félre a nyelvezet; az "egy testté létele" sokkal több, mint a szex. Két ember kapcsolatában a szexuális egyesülésben történik valami megváltozhatatlan, visszafordíthatatlan. A prostituálttal való egyesülésben nem születik meg két embernek életre szóló, nyilvános elkötelezettséggel járó, testi-lelki egysége, de mégis olyan kapocs jön létre, ami Pált az egy testté létele emlékezteti. Valami lelki-szellemi egység, kötelék épül ott, ahol az ember testében kitérül. Az esemény az egész személyiségére hat. Márpedig azok, akik egyek Krisztussal, Jézus Krisztus tagjai, a Szentlélek temploma, hogyan lehetnek ugyanakkor egyek egy paráznával? Saját testük ellen vétkeznek - mondja Pál - hiszen nem az az egygylétel teljeseedik be, ami az istenképűség része, amely az isteni szeretetközösséget hivatott tükrözni. Valaminek a részesei lesznek, ami egyrészt hasonlít, másrészt mégis távol áll Isten eredeti szándékától. Célt tévesztenek, azaz vétkeznek.

"Kerüljétek a paráznaságot" - int az apostol. De mi számít annak? Hiszen szövegünk csak a prostituáltakkal való együttlétet nevezi annak. Vajon csak a prostituáltakkal való házasságon kívüli szex a paráznaság? Hogyan döntjük el, hogy mit kell kerülni, ha testünkben tényleg dicsőíteni akarjuk az Urat?

A Biblia máshol is használja ezt a szót. Van, amikor vérfertőzés kapcsán (5.1), máskor, amint láttuk, házasságtörés esetében (Mt.5.32). Úgy tűnik azonban, hogy *a Biblia minden házasságon kívüli szexuális kapcsolatot paráznaságnak ítél*. Az apostol ezt írja a következő fejezetben: *"...jó a férfinak asszonyt nem érinteni. A paráznaság miatt azonban mindenkinek legyen saját felesége, és minden asszonynak saját férje."* (7.2) Nehéz ezt a verset, valamint az ezt követőket, másképpen értelmezni, minthogy az apostol kiterjeszti a paráznaság bűnét a házasságon kívüli szexuális kapcsolatra. Ezt erősíti meg egy másik vers is: *"Az az Isten akarata, hogy megszentelődjétek: hogy tartózkodjatok a paráznaságtól, hogy mindenki szentségben és tisztaságban tudjon élni feleségével."* (1Thessz.4.3-4).

Az "egy testté létel" misztériumából egyenesen következik az, hogy az ember nem váltogathatja a partnereit úgy, hogy ne sértse meg az alkotóját és ne vétkezzen saját teste ellen. *"Mindent szabad nekem"* - mondják a korintusiak, és Pál nem tiltakozik, csak hozzáteszi: *"de nem minden használ"*. Az egy testté létel valóságát, Istentől való ajándékát soha igazán meg nem kószolhatja az, aki azt gondolja, hogy következmények nélkül lehet megpróbálni többekkel egy testté lenni. Fizikailag lehetséges, de láttuk, ennél mindig több történik. A képet tovább gondolva: az ilyen ember többekkel lesz egygyé: azaz darabokra szakad.

Hadd mutassak rá még néhány mai népszerű gondolatra, ami mögött szex-istenség megcsalja gondolkodásunk, értékrendünk, és ennek következményeként cselekedeteink. Az első: az együttjáráshoz hozzátartozik a szex is. Ez ma teljesen természetes, és megkérdőjelezhetetlen. Leginkább azért, mert az együttjárásnak gyakran nincsen iránya, más célja, mint hogy ne legyünk egyedül, legyen párunk. Ugyanakkor, ha Isten rendje, a házasság oldaláról nézzük, akkor az udvarlás felkészülés a házasságra, egy másik emberrel való életre szóló szövetségre, az egy testté létel csodájára. Nyilvánvaló, hogy két szerelmes tinédzser nem azzal kezd együttjárni, hogy megértsék, vajon Isten egymásnak szánja-e őket, bár alkalmanként ez is megtörténik. De ennek hiányában is azt tanulhatják, hogy mit jelent megismerni egy férfit, egy nőt, hogyan lehet felelős módon szerelmesnek lenni, egy másik embert szeretni. Minél fiatalabb korban, valamint a kapcsolatukban minél hamarabb fekszenek le egymással, annál képtelenebbek lesznek megtanulni mindazt, amit megtanulhatnának ebből az időszakból. Ugyanakkor, amennyiben hiszik és értik, milyen módon védi őket a hetedik parancsolat attól, hogy a házasság szövetségén kívül, idő előtt legyenek egy testté egy olyan személlyel, aki azután vélhetőleg kísétál az életükből, megállhatnak a kortárs nyomással, talán éppen a másik fél nyomásával szemben.

Egy másik népszerű gondolat, hogy a hűséges házassági kapcsolatot elősegíti, ha valaki már „jól kitombolta” magát ezen a területen, hiszen ha az elsővel összeházasodik, akkor sokkal kisebb az esélye annak, hogy nem akar kipróbálni adandó alkalommal egy másik férfit vagy nőt. Meggyőződésem, hogy ennek éppen az ellenkezője az igaz! Ha egy férfinak és nőnek senki más nem volt az életében, a házastársuk az első és egyetlen, sokkal jobban fognak vigyázni erre a kincsre. Ezt mutatják a válási statisztikák is: amióta a szexuális forradalom szabadosságot hozott, nem megerősödött, hanem meggyengült a házasság intézménye. A számos kapcsolat utáni házasságban sokkal nagyobb a kísértés, hogy korábbi partnerek képei ugorjanak be, összehasonlítások szülessenek, ill. az ember elinduljon egy újabb kaland felé.

De mi van azokkal, akik tudják, hogy egymáséi, de még nem házasok? Mit számít az a "papír", különösen ma, amikor olyan könnyen és gyorsan fel lehet bontani egy házasságot? – mondják keresztények, akik egyetértenek azzal, hogy többekkel lefeküdni, Pál apostol

szavaival élve, nem használ. Múlhat-e egy papíron a paráznság kérdése? Jogosak ezek a kérdések mindazok életében, akik szeretik egymást, és még nem házasok. Nagyon nehéz várni. De hadd kérdezzek vissza: miért nem tudunk várni? Miért gondoljuk, hogy a várakozás rossz? Miért gondolja azt valaki, hogy a házasságban nincsenek olyan időszakok, amikor ugyanúgy kell várni, mint a házasság előtt?

Jézus, akit mi keresztyének Mesterünknek vallunk, akit követni akarunk, aki mindenben a példa - nemcsak a megváltó - számunkra, tisztelte azt a "papírt". Azaz Istentől valónak fogadta el a házasság intézményét; különben nem lett volna értelme annak, hogy a farizeusokkal házasságról ill. válásról vitázott (Mt.19.3-9). Minden kultúrában megvolt férfi és nő élete összekötésének ünnepélyes és nyilvános formája. Az ünnepélyesség és nyilvánosság az egy életre szóló teljes elkötelezettség jele. A hűség jele, amely oltalmazó keretet ad annak, hogy férfi és nő a legteljesebb biztonságban és szabadságban adják egymásnak magukat. És hogy ez a keret is összetörhet és felbomolhat? Igen. De milyen visszás gondolkodás az, amelyik azt mondja, hogy akkor ne is hozzuk létre. "*Minden szabad nekem*" - mondják a korintusiak, és elismeri Pál is, - "*de nem minden használ*" - folytatja az apostol.

Látjuk tehát, hogy két lehetőség áll előttünk: testünkben vagy az élő Istent dicsőítjük, vagy bálványokat és démonokat szolgálunk. Jézus Krisztus, aki élete árán vásárolt meg minket, kész megtisztítani minden korábbi tisztátalanságból, megszabadítani megkötöttségéből. Vére által elmossa minden bűnünket, ha őszinte bűnbánatban hozzá fordulunk, és elkötelez bennünket a tiszta életre. ÁMEN!